	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา	
	ระเบียบปฏิบัติงาน (System Procedure)	เอกสารหมายเลข : SP-YCPH-OBS-09
	ฉบับที่ : A	จัดทำเมื่อ : 1/7/2567
	วันที่ออกเอกสาร : 1/7/2567	แก้ไขครั้งที่ : 04
		หน้าที่ : 1 ของ 4 หน้า

เรื่อง : การตรวจร่างกายทารก	
หน่วยงาน ห้องคลอด	กลุ่มงาน การพยาบาล

ระเบียบปฏิบัติงาน
เรื่อง : การตรวจร่างกายทารก

ห้องคลอด

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา จังหวัดยะลา

ผู้จัดทำเอกสาร

(นางสาวอัญญา โชติช่วง)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้ทบทวนเอกสาร

(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้อนุมัติใช้

(นายทินกร บินหะยีอารง)

ผอ.รพ.ร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : SP หมายเลขเอกสาร : SP-YCPH-OBS-09
เรื่อง การตรวจร่างกายทารก	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 1/7/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 04 หน้า/จำนวนหน้า : 2/4

เรื่อง : การตรวจร่างกายทารก

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อตรวจความพิการหรือความผิดปกติต่างๆ
2. เพื่อเป็นเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบในการตรวจครั้งต่อไป

2. การตรวจร่างกายจะตรวจลักษณะทั่วไปดังนี้

2.1 ศรีษะ -ทารกแรกเกิดมักจะมีลักษณะศรีษะโตเมื่อเทียบกับลำตัว

- ศรีษะทารกแรกเกิดจะมีลักษณะยาว ถ้าคลอดท่าหัวบางครั้งขึ้นกระดูกกะโหลกศรีษะอาจจะเหลื่อมซ้อนกัน

- อาจพบลักษณะโป่งนูนที่ศรีษะ (caput succedaneum) ซึ่งเป็นการบวมของน้ำของเนื้อเยื่อของหนังศรีษะและมักจะหายไปภายใน 2-3 วัน

- ตรวจขนาดและความตงของกระดูกหน้า (anterior fontanelle) ซึ่งจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน และจะมาประสานกันเมื่ออายุ 1-1.5 ปี

- ตรวจความตึงของกระดูกหลัง (posterior fontanelle) ซึ่งเป็นรูปสามเหลี่ยมและจะมาประสานกันเมื่ออายุ 1.5-2 เดือน

2.2. ใบหน้า -โดยปกติใบหน้าจะเหมือนกันทั้ง 2 ซีก แต่ถ้าไม่เหมือนกันอาจเกิดจากระหว่างอยู่ในครรภ์ใบหน้าถูกกด เบียด โดยหัวไหล่ ข้อมือหรือส่วนอื่นๆ ที่พบบ่อยคือมีกระดูกกด เบียดที่บริเวณคางและแก้ม ลักษณะนี้จะค่อยๆหายไป

2.3 ตา

- ตรวจตาโดยบังแสงสว่างให้เหลือน้อยลง ทารกจะค่อยๆลืมตาขึ้นเอง

- จับทารกให้นิ่งจะเกิดรีเฟล็กซ์ทำให้ทารกลืมตาได้เอง

- ตรวจดูเยื่อบุตาอาจพบมีเลือดออกใต้เยื่อบุตา(subconjunctival hemorrhage)โดยเฉพาะทารกที่มีประวัติคลอดยาก

2.4 หู

- ตรวจใบหูดูความผิดปกติ

2.5 จมูก

- ตรวจดูว่ามี septum กั้นระหว่างจมูกทั้ง 2 ข้าง

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : SP หมายเลขเอกสาร : SP-YCPH-OBS-09
เรื่อง การตรวจร่างกายทารก	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 1/7/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 04 หน้า/จำนวนหน้า : 3/4

- บริเวณปลายจมูกมักพบจุด retention cyst เล็กๆ สีเขียวที่เรียก sebacars hyperplasia

ซึ่งจะหายไปตัวเอง

2.6 ปาก

- ตรวจสอบว่ามีปากแหว่ง เพดานโหว่หรือไม่

2.7 คอ

- ทารกปกติมักจะคอสั้น

- คลำดูกล้ามเนื้อสเตอร์โนมาสตอยด์ว่าเท่ากันทั้ง 2 ข้างหรือไม่

- คลำกระดูกไหปลาร้าว่าหักหรือไม่ โดยเฉพาะในทารกเกิดท่าก้น

2.8 การหายใจ

- ทารกแรกเกิดการหายใจค่อนข้างไม่สม่ำเสมอ แงะมีอัตราประมาณ 20-60 ครั้ง/นาที

- ในทารกเกิดก่อนกำหนดอาจมีการหายใจแบบ periodic คือหายใจเร็ว ถี่ เร็ว และหยุด

เป็นพักๆได้

2.9 หัวใจ

- อัตราการเต้นของหัวใจจะเปลี่ยนแปลงระหว่าง 100-180 ครั้ง/นาที ตามความแข็งแรง

ของทารก

2.10 ท้อง

- ผนังหน้าท้องปูดหรือไม่

2.11 อวัยวะเพศ

- ทารกเพศชายที่ครบกำหนด อัณฑะทั้ง 2 ข้างจะลงมาอยู่ในถุงอัณฑะ ผนังหุ้มองคชาตมักจะติดแน่น

- ทารกเพศหญิงที่ครบกำหนด labia majora 2 ข้างจะมาชิดกัน

2.12 ก้น

- ตรวจสอบก้นทุกรายเพื่อตรวจดูภาวะรูก้นตัน

2.13 แขนและขา

- อาจพบเท้าปุกจากท่าที่อยู่ในครรภ์ซึ่งจะค่อยๆหายไปในระยะที่เป็นไม่มาก

- ตรวจสอบดูโดยทั่วๆว่ามีกระดูกหักหรือไม่ โดยเฉพาะทารกที่มีภาวะคลอดยาก

- ตรวจสอบสะโพกทั้ง 2 ข้างว่ามีสะโพกเคลื่อนหรือไม่

2.14 กระดูกไขสันหลัง-ตรวจดูกระดูกแนวสันหลังว่าคดงอ หรือมีตุ่มน้ำบวมหรือไม่

	YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : SP หมายเลขเอกสาร : SP-YCPH-OBS-09
เรื่อง การตรวจร่างกายทารก	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 1/7/2567	ครั้งที่แก้ไข : 04 หน้า/จำนวนหน้า : 4/4
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด		

3. กรณีพบว่าทารกมีความผิดปกติให้บันทึกรายละเอียดลงใบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล ใบสรุปลคลอด และแบบบันทึกประวัติผู้รับบริการพร้อมทั้งแจ้งแพทย์ และมารดาหรือญาติทราบทุกครั้ง

ผู้จัดทำเอกสาร	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติใช้
(นางสาวอุณณา โชติช่วง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	(นายทินกร บินหะย็อรัง) ผอ.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต